

Kultur og likestillingsdepartementet
postmottak@kud.dep.no

Oslo, 31.januar 2022

Innspill til høring av NRK-plakaten

Norske Dramatikeres Forbund representerer forfattere som skriver dramatikk for film, scene, tv-drama og spill.

Vi takker for muligheten for å komme med innspill til NRK-plakaten

NRK - identitetsskaper og kulturbærer

NRK har de siste årene fått kritikk for manglende bredde og dybde i formidling av kunst.

I mars 2021, signerte 18 kunstnerorganisasjoner et opprop der vi varslet om dette. Organisasjonene representerte hele spekteret av uttrykk fra musikk via dans og billedkunst til film. I oppropet som vi også signerte, skrev vi bl.a.

«I 2015 samlet flere organisasjoner seg til en felles protest mot kuttene i P2s kulturprogrammer, og ba kringkastingssjefen redegjøre for NRKs prioriteringer i kulturjournalistikken. I de seks årene som har gått siden dette, har utviklingen dessverre fortsatt i feil retning. Kritikken fra musikk- og kulturfeltet har bare økt i omfang, på samme måte som avstanden til kravene NRK skal levere på. Kritikken om manglende redaksjonell behandling gjelder nå hele den kunstneriske uttrykksbredden fra musikk, til litteratur, visuell kunst og scenekunst. NRK har ikke på noe tidspunkt i denne perioden vist evne til å ta imot kritikk og bruke den konstruktivt til utvikling.»

I kommunikasjon med NRK om bredden vi etterlyser, kommer det klart frem at kunst -og kulturorganisasjonene og NRK-ledelsen tolker begrepet «bredde» svært forskjellig.

For mens organisasjonene bruker «bredde» synonymt med «mange forskjellige uttrykk og sjangere», ja så bruker NRK det synonymt med «så mange som mulig skal like det samme programmet»

Etter vårt syn har ikke NRK anledning til å tolke breddebegrepet på en slik måte, ref. plakaten §21 -NRKs tilbud skal ha tematisk og sjangermessig bredde.

§35 regulerer norskandelen for musikk til 40%. Bortsett fra krav om norskandel i barneprogrammer, er det ingen slike føringer når det kommer til andre kunstuttrykk. Vi mener det må stilles krav til norskandel for filmer og drama-serier også. Det må også stilles mengdekrav til redaksjonelle programmer om disse kulturuttrykkene.

Videre mener vi det må stilles mengdekrav til redaksjonell formidling av kunstneriske uttrykk som billedkunst, scenekunst, musikk og litteratur.

NRK har etter vår mening ikke bare et særskilt ansvar, men også en unik posisjon for å gi den norske folk tilgang til kunnskap om alle kunstarter. De store kulturinstitusjonene er sentralt plassert, og geografiske og økonomiske forhold blir bestemmende for hvem som får tilgang til kunsten. Manglende formidling fra allmenkringkasterens side, kan på kort sikt føre til manglende kunnskap og interesse for kunstuttrykk og på lengre sikt, manglende legitimitet til å bruke offentlige midler på kunst.

NRK-arkivet

Det er strid mellom kunstnerne og NRK om tilgjengeliggjøring av den delen av arkivet NRK ikke har opphavsrett til å vise. Dette kan i verste fall føre til at kulturarven ikke blir tilgjengelig slik det slås fast i §37 at den skal.

En pragmatisk løsning på situasjonen er at denne delen av kulturarven forvaltes på samme måte som den litterære. Der har regjeringen lagt til rette for at alle utgitte bøker frem til år 2000 kan gjøres tilgjengelig på internett, begrenset til norske ip-adresser. I NRKs tilfelle vil en øremerking av midler i tildelingsbrevet, sammen med en spissing av formuleringen i §37 på en enkel måte kunne sørge for en løsning.

Formuleringen foreslås endret fra:

«NRK (...) skal arbeide for å digitalisere og tilgjengeliggjøre (...)»

til

«NRK (...) skal digitalisere og tilgjengeliggjøre (...)»

Oppsummering

- Det stilles krav om norskandel for film og dramaserier.
- Det stilles mengdekrav til redaksjonelle programmer om billedkunst, musikk, scenekunst, film og litteratur.
- Kravet om tilgjengeliggjøring av NRK-arkivet skjerpes i §37 og det øremerkes midler til dette.

Med vennlig hilsen
For Norske Dramatikeres Forbund

Monica Boracco, Forbundsleder
